

PRENUMERATA.

Rocznie 48 Mk., Kr., 96
półrocznie 24 Mk., Kr., 48
kwartalnie 12 Mk., Kr.
rocznik 24.

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

OGŁOSZENIA.

Cena za wiersz drobny.
go pisma (petit) po tek-
ście 1 mk.

Numer pojedynczy
20 fenigów.

Redakcja i Administracja: Miodowa Nr. 20. Redakcja otwarta od 9—3 p. p. Redaktor przyjmuje od 1—2 p. p. Telef. red. 4405. Telef. admin. 4450.

DZIAŁ URZĘDOWY.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie ustanowienia zarządu państwowego nad majątkami i osadami pocerkiewnymi, znajdującymi się na obszarze byłego Królestwa Kongresowego.

Na mocy punktu b art. 1 i punktu a art. 2 Dekretu z dnia 16 grudnia 1918 roku w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dziennik Praw Państwa Polskiego Nr. 21 z dnia 28/XII 1918 r., poz. 67) następujące majątki pocerkiewne, oraz stanowiące uposażenie duchowieństwa prawosławnego i majątki klasztorów prawosławnych, zostają objęte pod zarządek państwowy:

1. W powiecie chełmskim odpowiednie grunty we wsiach: Sawin, Chuteza, Łukówek gminy Bukowa, Czulczyce, Spás i Bezek gminy Staw, Rejowiec i w mieście Rejowcu gminy Rejowiec, Mogilnica i Siedliszcze gminy Siedliszcze, Pawłów, Żulin i Kanie gminy Pawłów, Olchowice, Syczyn, Busówno, Tarnów i Pniówno gminy Olchowice, Stanków, Szerebryszczce i Uher gminy Krzywiczki, Berdyszczce, Czerniejów, Husynne, Kamień, Koleńczyce i Pławni gminy Turka, Cychów, Kulik i Świeraszczów gminy Cychów, Rakolupy i Sielec gminy Rakolupy, Rusada i Świerze gminy Świerze, Turowice i w osadzie Wojsławice gminy Wojsławice i w mieście Chełmie.

W powiecie lubartowskim we wsiach: Rogóźno, Dratów, Zabitek, Maznica, Niwka i Niedźwiedź, gminy Ludwin, Wincentów i Zagrody Lubartowskie, gminy Łuck.

W powiecie janowskim we wsi: Łązek Zaklikowski, gminy Zaklików.

W powiecie lubelskim, w mieście Lublinie.

2. W powiecie tomaszowskim we wsiach: Komarów i Śniatycze, gminy Komarów, Perespa; Dub, Homiatycze, Cześniaki, Niewirków, Marysin i Kotlicze gminy Kotlicze, Wakijów, Zubowice, Czartkowiec, Kłatwy, Tyszowce, Mikulin, Dębiny, Czeremno i Zamlynie gminy Tyszowce, Chodywańce, Leliszki i Szlatyn, Jurów, Zawadki, Korchynie i Jarczów gminy Jarczów, Dolhobyczów, Horoszczyce, Holubie, Oszów i Pawłowice gminy Dolhobyczów, Dątrów, Łykoszyn, Posadów, Rzepin, Starawice, Telatyn i Żulice, gminy Telatyn, Radków, Nowosiółki, Suszów, Zabcze, Poturzyn, Witków i Wasilów, gminy Poturzyn, Niedźw, Przeorsk, Typin i Podhorce, gminy Majdan Górny, Moratyn, Kmiczyn, Domanin, Podlodów, Zimno, Sterniatyn, Czerkasy, Nabóz, Żerniki, Ratyczów i Pieniany gminy Czerkasy, Tarnawatka, Panków, Wieprzowe Jezioro i Werechanie gminy Tarnawatka, Gradyślawice, Józefówka, Siemnice, Rachanie i Pawłówka, gminy Rachanie, Antonówka, Niemiorówka B. i Dzierżania gminy Krynice, Łosinie gminy Pasieki i w mieście Tomaszowie.

W powiecie hrubieszowskim we wsiach: Bereście, Zaborce, Dobromirzyce, Gęszyn, Molodjatycze i Peresolowice, Bohutycze gminy Molodjatycze, Strzelce i Busno gminy Białopole, Chyżewice, Jarosławice, Teratyn, Uchanie i Wola Uchańska gminy Jarosławice, Czartowice, Kulakowice, Moniatycze, Nieledeu i Ubradowice gminy Moniatycze, Czerniczyn, Dziekanów i Szpikolasy gminy Dziekanów, Grabowice i Tuczepe gminy Grabowice, Gródek, Masłomęże, Mieniany, Ślipczce i Czumów gminy Mieniany, Horodło, Hrebenne, Koblo, Kopydlów, Łuszków, Matcze, Husynne i Strzyżów gminy Horodło, Hostynne, Podhorce, Gozdów, Terebin i Werbkowice, gminy Werbkowice, Kryłów, Małków, Prehoryle, Nowosady, Szychowice i Wereszyn gminy Kryłów, Miętkie, Sahryń, Turkowice i Pasieka, gminy Miętkie, Mircze, Modryń, Wiszniów i Radoszów gminy Mircze, Miączyn, Horyszów Ruski, Konuchy, Świdniki i Zawalów gminy Miączyn i w miastach Dubienka i Hrubieszów.

W powiecie zamojskim we wsiach: Bortatycze, Siedliska i Złojce gminy Wysokie, Horyszów Polski i Sitno gminy Zamość, Kosobudy i Topoleza, gminy Zwierzyniec, Krasnobród gminy Krasnobród, Łabuńki gminy Łabunie, Łaziska, Skierbieszów gmi-

ny Skierbieszów, Mokre i Płoskie gminy Mokre, Rozlupy gminy Sulów, Suchowola, Trewnin i Potoczki gminy Suchowola, Tetespol, Wolaniny gminy Tetespol, Monastyrzek gminy Stary Zamość, Ujazdów gminy Nielisz i w mieście Zamościu.

W powiecie bilgorajskim — we wsiach: Luchów Górny i Różaniec gminy Wola Różaniecka, Kulno, Lipiny i Potok Górny gminy Potok Górny, Bilgoraj gminy Bilgoraj i Puszcza Solska, Biszcza gminy Biszcza, Krzeszów gminy Krzeszów, Tarnogród gminy Tarnogród, Babice, Obsza i Zamch gminy Babice, Majdan Sopotski gminy Majdan Sopotski, Sól i Majdan Księżpolski gminy Sól, Korchów, Księżpoli, Plusy gminy Księżpol, Chmiełek gminy Łukowa i w mieście Bilgoraju.

W powiecie krasnostawskim — we wsiach: Żdzamne i Krupce gminy Rudka, Krańcyszyn i Bończa gminy Czajki, Orłów gminy Izbica, Łopiennik Dolny i Stępcza gminy Łopiennik i w mieście Krasnymstawie.

3. W powiecie stopnickim — w mieście Busku.

4. W powiecie kieleckim — w mieście Kielcach.

5. W powiecie płońskim — w mieście Płońsku i we wsi Aleksandryjska Kolonia gminy Pomiechowo.

W powiecie plockim — w mieście Plocku.

6. W powiecie sierpeckim — w mieście Sierpcu.

7. W powiecie warszawskim — we wsi Willa Góra.

8. W powiecie włocławskim — w mieście Włocławku.

9. W powiecie częstochowskim — w mieście Częstochowie.

10. W powiecie radomskowskim — w mieście Radomsku.

11. W powiecie bedzińskim — w mieście Sosnowcu.

12. W powiecie mławskim — w mieście Mławie.

13. W powiecie konstantynowskim — w mieście Łosicach, we wsiach: Chłopków, gminy Chlebczyn, Leśna gminy Witulin.

14. W powiecie włodawskim — w mieście Ostrów, gminy Ostrów i we wsiach: Uścimów gminy Uścimów, Białka gminy Dębowa Kłoda.

15. W powiecie siedleckim — we wsiach: Holubla gminy Krzeslin, Mordy i Czolomyje, gminy Mordy i w mieście Siedlecu.

16. W powiecie sokolowskim — we wsiach: Seroczyn, Podłazówek i Łazów gminy Sterdyń, Czekań, Gródek i Molozewo gminy Jabłonna, Grodzisk gminy Sabnie, Rogów, Szkopy i Wierów gminy Repki, Sawice Ruskie gminy Wyrozęby i Burzyski, gminy Korczew.

17. W powiecie kolneńskim — w mieście Kolno.

18. W powiecie wysoko-mazowieckim — w mieście Wysokie Mazowieckie i w Hodyszewo gminy Piekuty.

19. W powiecie ostrowskim — w mieście Ostrowie.

20. W powiecie radzyńskim — we wsiach: Drelów gminy Zagajki i Ruskowola gminy Kąkolewnica.

Na mocy art. 3 tegoż dekretu z dnia 16 grudnia 1918 roku polecam pełnienie obowiązków państwowych: nad majątkami wymienionymi w punktach 1, 2, 3 i 4 niniejszego rozporządzenia Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych w Radomiu, nad majątkami wymienionymi w punktach 5, 6, 7, 8 i 9 — Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych w Warszawie i nad majątkami wymienionymi w punktach 10, 11, 12, 13 i 14 — Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych w Siedlecu.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

w/z.

(—) Z. Chmielewski.

Warszawa, dn. 16 czerwca 1919.

NOMINACJE.

Naczelnik Państwa dekretem z dnia 12 czerwca r. b. mianował p. Czesława Pruszyńskiego, dotychczasowego radcę legacyjnego, Posłem Nadzwyczajnym i Ministrem Pełnomocnym przy rządzie Królestwa Norweskim, z siedzibą w Chrystjanji.

Naczelnik Państwa zamianował: Jana Furuhejla

ma, Władysława Wilczyńskiego i Wacława Logg radcami i członkami Kolegium Najwyższej Izby Kontroli Państwa.

Naczelnik Państwa zamianował postanowieniem z 14 maja b. r.

I. w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie:

a) na Wydziale prawa i administracji:

1) profesora nadzwyczajnego Dra Kazimierza Władysława Kumanieckiego, profesorem zwyczajnym prawa administracyjnego, nauki administracji i statystyki,

2) docenta prywatnego i sędziego powiatowego w Krakowie, Dra Tadeusza Dziurzyńskiego, profesorem nadzwyczajnym postępowania sądowego cywilnego,

b) na Wydziale lekarskim:

3) docenta prywatnego z tytułem profesora nadzwyczajnego, Dra Aleksandra Baurowicza, profesorem nadzwyczajnym laryngologii i rynologii,

c) na Wydziale filozoficznym:

4) profesora nadzwyczajnego, Dra Ludomira Sawickiego, profesorem zwyczajnym geografii,

5) bezpłatnego rzeczywistego profesora nadzwyczajnego, Dra Zdzisława Jachimeckiego, profesorem nadzwyczajnym historii muzyki, z pełnemi poborami profesora nadzwyczajnego,

6) docenta prywatnego z tytułem profesora nadzwyczajnego, Piotra Józefa Brzezińskiego, rzeczywistym profesorem nadzwyczajnym ogrodnictwa,

7) docenta prywatnego, Dra Ludwika Janowskiego, profesorem nadzwyczajnym historii literatury ruskiej i rosyjskiej,

II. w Uniwersytecie Lwowskim:

a) na Wydziale prawa i umiejętności politycznych:

8) profesora nadzwyczajnego, Dra Przemysława Dąbkowskiego, profesorem zwyczajnym dawnego prawa prywatnego polskiego,

b) na Wydziale lekarskim:

9) bezpłatnego rzeczywistego profesora nadzwyczajnego, Dra Witolda Nowickiego, profesorem nadzwyczajnym anatomii patologicznej, z pełnemi poborami profesora nadzwyczajnego,

c) na Wydziale filozoficznym:

10) docenta prywatnego Uniwersytetu Jagiellońskiego, Dra Stanisława Lorje, profesorem nadzwyczajnym fizyki;

III. w Akademii Weterynarii we Lwowie:

11) profesora nadzwyczajnego z tytułem i charakterem profesora zwyczajnego, Dra Zygmunta Markowskiego, rzeczywistym profesorem zwyczajnym szczegółowej patologii i terapii chorób wewnętrznych zwierząt domowych, i

12) profesora nadzwyczajnego, z tytułem i charakterem profesora zwyczajnego, Dra Adolfa Gizelta, rzeczywistym profesorem zwyczajnym farmakologii, farmakognozji, toksykologii i receptury.

Naczelnik Państwa zamianował postanowieniem z dnia 21 maja 1919 profesora i dyrektora Krajowej Wyższej Szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, Stanisława Sokolowskiego, profesorem zwyczajnym leśnictwa w Uniwersytecie Jagiellońskim, z ważnością od 1-go maja 1919 r.

Ministerstwo W. R. i O. P. zamianowało w Bibliotece uniwersyteckiej we Lwowie:

1) Dra Franciszka Smolke bibliotekarzem II kl.;
2) Dra Stefana Blachowskiego, asystentem, oraz
3) Dra Eustachego Gaberolego i Dra Karola Frenkla praktykantami.

Naczelnik Państwa zamianował postanowieniem z 24 maja 1919 roku w Uniwersytecie Warszawskim na Wydziale filozoficznym:

1) profesorem zwyczajnym botaniki Dra Bolesława Hryniewiczkiego, profesora Uniwersytetu w Odessie;

2) profesorem zwyczajnym historii literatury polskiej Dra Józefa Kallenbacha, profesora zwyczajnego w Uniwersytecie Lwowskim, oraz wykładowca w Uniwersytecie Warszawskim, i

3) profesorem zwyczajnym literatur słowiańskich

Dra Marjana Zdziechowskiego, docenta prywatnego, z tytułem profesora zwyczajnego w Uniwersytecie Jagiellońskim.

Naczelnik Państwa zamianował profesorami w Politechnice Warszawskiej dotychczasowych wykładowców w tejże Politechnice:

- 1) mechaniki technicznej (wytrzymałość materiałów) — Inż. Leona Karasińskiego,
- 2) chemii organicznej — Magistra Kazimierza Sławińskiego.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Wydział Prasowy Min. Spraw Wewn. komunikuje, że reprezentanci gminy Boryslaw-Tustanowice-Wolanka, oraz reprezentanci stronnictw politycznych Zagłębia Boryslawsko-Tustanowickiego, przesłali następującej treści uchwałę, która zapadła na zebraniu w Boryslawiu w dn. 30 maja r. b.:

„Zebrani reprezentanci Gminy Boryslaw-Tustanowice-Wolanka gminy wyznaniowej izraelskiej oraz przedstawiciele wszelkich stronnictw politycznych Zagłębia Boryslawsko-Tustanowickiego stwierdzają swymi podpisami, że od chwili wejścia wojska Rzeczypospolitej Polskiej w Zagłębiu naszym panuje zupełny spokój. Spokój ten ani żadnym ekcesami na tle polityczno-ekonomicznym, a tembardziej narodowym lub wyznaniowym nie był ani na chwilę zakłócony.

Tem samem zastrzegamy się przeciw wszelkim podejrzeniom, jakoby w Zagłębiu naszym urządzano jakiekolwiek pogromy żydowskie; przeciwnie, ludność żydowska korzysta z wszelkiej ochrony mienia, życia, a nawet bierze czynny udział w zabezpieczeniu tegoż mienia i życia.

Imieniem gminy wyznaniowej izraelskiej: Izrael Lubskutz, Eisig Gluck, Jelles Herman Block, Klinktrofer, Karol Katz, Benjamin Perlmutter, Joachim Becher.

Imieniem gminy Boryslaw: Eugenjusz Supiński, Józef Kulicz, Leopold Franciszek Slotwiński, M. A. Landes, K. Soplan.

Imieniem gminy Tustanowice: Eugenjusz Pietrzycki, Władysław Kobak.

Reprezentanci Polskiej Partji Socjalistycznej i stowarzyszeń zawodowych: Wincenty Markowski, Józef Nowicki, M. Rózecki.

Reprezentanci Zjednoczenia Narodowego: Witold Butkowski.

Boryslaw, dnia 30 maja 1919 roku.“

Wydział Prasowy Min. Spraw Wewn. stwierdza jednoznacznie na podstawie śledztwa, przeprowadzonego przez specjalnego delegata Min. Spraw Wewn. i zeznań przedstawicieli gminy izraelskiej i ludności m. Częstochowy wogóle, że w rabunkach, które miały miejsce w czasie zajść w Częstochowie dnia 27 maja r. b., żołnierze udziału nie brali.

Na mocy dekretu o stanie wyjątkowym z d. 2-go stycznia r. b. Komisarz Nadzwyczajny m. st. Warszawy i pow. Warszawskiego postanowił nałożyć następujące kary:

za potajemny wyszynk i niedozwolony handel w porze nocnej:

Na:

1) Łukimowicza Władysława, właśc. kawiarni przy ul. Nowogrodzkiej 15, mk. 500, z zamianą w razie niezapłacenia na 2 tygodnie aresztu;

2) Frydlińską Helenę, właśc. kawiarni przy ul. Targowej 15, mk. 1,000, z zamianą w razie niezapłacenia na 1 miesiąc aresztu;

za handel szmalcem amerykańskim:

3) Grubstein Ite, zam. przy ul. Grzybowskiej 24, mk. 25, z zamianą w razie niezapłacenia na 1 dzień aresztu;

za handel kartami żywnościowymi:

4) Laskowską vel Lasocką Józefę, zam. przy ul. Wroniej 21, mk. 200, z zamianą w razie niezapłacenia na 2 tygodnie aresztu;

5) Błamestina Dawida, zam. przy ul. Krochmalnej 3, mk. 2,000, z zamianą w razie niezapłacenia na 2 miesiące aresztu;

za przebywanie na ul. Warszawy po g. 12 w nocy:

6) Dyne Chaima, zam. przy ul. Targowej 34, mk. 50, z zamianą w razie niezapłacenia na 5 dni aresztu;

7) Szpajsmana Moszka, zam. przy ul. Radzywińskiej 43, mk. 50, z zamianą w razie niezapłacenia na 5 dni aresztu;

za niezastosowanie się do orzeczenia Komisji Okręgowej:

8) Wnorowską Izabelę, zam. przy ul. Ogrodowej 61, mk. 500, z zamianą w razie niezapłacenia na 15 dni aresztu;

za niezarejestrowanie się w terminie:

9) Tereszczko Lidję, zam. przy ul. Chmielnej 21, mk. 200, z zamianą w razie niezapłacenia na 10 dni aresztu;

10) Orth Zofję, zam. przy ul. Szkolnej 1, m. 8, mk. 100, z zamianą w razie niezapłacenia na 10 dni aresztu;

11) Kapłana Józefa, zam. przy ul. Pawiej 72, mk. 200, z zam. w razie niezapłacenia na 20 dni aresztu; za przebywanie w Warszawie bez pozwolenia;

12) Chazen Marjaszę, zam. przy ul. Leszno 31, mk. 50, z zamianą w razie niezapłacenia na 5 dni aresztu;

13) Piodorenko Annę, zam. przy ul. Waliców 25, mk. 50, z zamianą w razie niezapłacenia na 5 dni aresztu;

za nieusunięcie artykułów spożywczych:

14) Bigusa Dawida, wł. sklepu przy ul. Muranowskiej 17, mk. 100, z zamianą w razie niezapłacenia na 5 dni aresztu;

15) Kohn Rojżę, właśc. sklepu przy ul. Muranowskiej 16, mk. 150, z zamianą w razie niezapłacenia na 7 dni aresztu;

za potajemny wypiek chleba, nieodpowiadający warunkom:

16) M. Minstern, zam. przy ul. Grójeckiej 69, Ochota, mk. 300, z zamianą w razie niezapłacenia na 12 dni aresztu;

17) Kiwiakę Joska, wł. piekarni przy ul. Prądnickiej 5, mk. 300, z zamianą w razie niezapłacenia na 12 dni aresztu;

za przetrzymywanie w swoim domu potajemnej piekarni:

18) Górna Helene, zam. przy ul. Prądnickiej 5, mk. 300, z zamianą w razie niezapłacenia na 12 dni aresztu;

za niestosowne zachowanie się wobec władz:

19) Karaśkiewicz Stanisława, zam. przy ul. Radzywińskiej 24, mk. 20, z zamianą w razie niezapłacenia na 2 dni aresztu;

za handel bydłem w miejscach niedozwolonych:

20) Hirszenberga Chil-Lejba, rzeźnika, zam. przy ul. Krochmalnej 30, mk. 500, z zamianą w razie niezapłacenia na 2 tygodnie aresztu;

za przechowanie bydła, przeznaczanego na rzeź w potajemnej oborze:

21) Segala Efroima, zam. przy ul. Stawki 8, m. 29, i Segala Motla, solidarnie na mk. 3,000, z zamianą w razie niezapłacenia na 3 miesiące aresztu — każdy.

Z Ministerstwa Skarbu.

W dniu 16 b. m. rozpoczęły się w Warszawie, w gmachu Banku Towarzystwa Spółdzielczego, obrady 3-dniowej konferencji międzydzielnicowej nad wypracowaniem przez Ministerstwo Skarbu projektu ustawy o stowarzyszeniach spółdzielczych, mającej obowiązywać na całym obszarze zjednoczonej Polski.

W konferencji tej biorą udział: ks. Patron Adamski, ks. Bolt, dr. Seydlitz, dr. Karasiewicz z ramienia Związku Spółek w Poznaniu, dr. Konieczny i dyr. Turski z ramienia Związku Stowarzyszeń we Lwowie, dr. Stefczyk z ramienia Patronatu Spółek oszczędności i pożyczek we Lwowie, dr. Schoennet, dyr. Patronatu rękodziel i drobnego przemysłu we Lwowie, dr. Taylor, dyr. Związku spółek handlowych rolniczych w Krakowie, dr. Rząd i M. Rapacki z ramienia polskiego Związku rewizyjnego stowarzyszeń kredytowych w Warszawie, A. Wieniawski z ramienia Związku rewizyjnego polskich stowarzyszeń rolnych w Warszawie, R. Mielczarski, z ramienia Związku stowarzyszeń spożywczych w Warszawie, oraz dr. Stanisław Wróblewski, prof. Uniwersytetu z Krakowa i Bronisław Chelczyński.

Ministerstwo Skarbu reprezentowali: pp. Mantuffel, Szef Sekcji Ministerstwa Skarbu, oraz jako referenci ustawy dr. Bronisław Kusnier, Naczelnik Wydziału dla spraw spółdzielczych i Kwieciński. Jako współreferent z ramienia Ministerstwa Sprawiedliwości bierze udział p. Namitkiewicz. Ponadto biorą udział delegaci Ministerstw: Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa, Przemysłu i Handlu, Pracy i Opieki Społecznej i Robót Publicznych.

Obrazy zaigali p. Karpiński, Minister Skarbu, który w krótkim przemówieniu wskazał na doniosłość stworzenia jednolitych dla całej Polski podstaw prawnych ruchu spółdzielczego, umożliwiających rozwinięcie na tem polu w całej pełni sił społecznych i inicjatywy prywatnej.

Obrodam konferencji przewodniczył za zaproszeniem Ministra Skarbu ks. Patron Adamski z Poznania, oraz dr. Stefczyk ze Lwowa i dr. Rząd z Warszawy, jako zastępcy.

Z Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Za pośrednictwem Inspekcji Pracy Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej w Warszawie zawarta została umowa pomiędzy Zw. Drogistów a Warszawskiem Tow. Drogistów (Detalistów) następującej treści:

Pracownik składów aptecznych detalicznych pobiera w 1-ym roku pracy 100 mk. mies., w 2-gim 200 mk., w 3-im — 300 mk., w 4-tym — 375 mk., w 5-tym —

450 mk., po pięciu latach — 550 mk., drogista dyplomowany 650 mk. bez prawa zarządzania składem należącym do innego właściciela.

8-godz. dzień pracy oraz 6-godz. dzień pracy w sobotę nastąpią z chwilą wprowadzenia w życie przepisów o 46-godz. tygodniu pracy w handlu. W niedziele i święta całkowity wypoczynek.

Pracownicy wyżej 3 lat praktyki po przepracowaniu dwóch lat w jednej firmie korzystają z trzytygodniowego urlopu z prawem do otrzymania gratyfikacji w wysokości ¼ miesięcznej pensji. Uczniowie do trzech lat praktyki i po roku pracy w jednej firmie — z 2 tygod. urlopu ¼ mies. pensji.

Leczenie pracowników, wyłączając choroby weneryczne, dokonują się na koszt firmy do czasu wprowadzenia Państwowych Kas Chorych, przyczem w okresie pierwszych 6 tygodni przysługują pracownikowi całkowite wynagrodzenie — następnie 6 tygodni ¾ wynagrodzenia — ponad 3 mies. pracodawcy przysługuje prawo wypowiedzenia miesięcznego (bez pensji).

W razie przyjęcia pracownika do wojska otrzymuje on gratyfikację w wysokości miesięcznej pensji.

Pośrednikiem przy obsadzaniu posad jest Zw. Zaw. Pracodawca jednak może przyjąć pracownika po za Związkiem z zastrzeżeniem, że Związek zostanie o tem powiadomiony. O usunięciu pracownika pracodawca zawiadamia Związek.

Właściciele obowiązują w stosunku do stałych pracowników 3 miesięczne wypowiedzenie — do nowo-przyjętych w pierwszym miesiącu — 2-tygodniowe.

Umowa niniejsza obowiązuje od 12 kwietnia 1919 r.

Z Ministerstwa Apropozycji.

Właścicielka domu przy ul. Widok Nr. 11, Felicia Endelman, wynajęła w lutym r. b. p. Krzykowskemu mieszkanie 4-pokojowe, na parterze, za 3000 mk. rocznie. Jak zeznał rzęca domu, mieszkanie to było wynajęte w roku 1914 za cenę 750 rb., co w obliczeniu na marki wynosi 1620 mk. Dłatego Urząd walki z lichwą i spekulacją uznał cenę 3000 mk. za nadmierną, zawierającą zysk lichwiarski, i skazał Felicję Endelman na karę pieniężną w wysokości 2000 mk. z zamianą, w razie niezapłacenia na areszt 3-tygodniowy.

W pokojach umeblowanych Berka Rozenfelda, Nalewki 34, wykryto 2 kosze (2 centnary) cukru. Rozenfeld wyjaśnił, że cukier ten należy do Joska Pretera i Ersa Szajnberga, kupców z Białej Siedlekiej.

Urząd walki z lichwą i spekulacją, zważywszy, że cukier został nabyty nielegalnie, gdyż artykuły spożywcze, specjalnie wydawane na kartki, mogą być sprzedawane jedynie za kartkami w sklepach i kooperatywach, oznaczonych przez Min. Apropozycji, orzekł, że cukier był przeznaczony na spekulację i skazał Joska Pretera i Ersa Szajnberga na grzywnę 1000 mk. każdego, lub miesiąc aresztu. Cukier skonfiskowano.

W połowie maja r. b. dwóch wywiadców Urzędu walki z lichwą i spekulacją po dokonaniu rewizji w mieszkaniu kupca Apolinarego Pobudkowskiego, przy ul. Nowo Senatorskiej Nr. 6, znalazło 8 paczek, zawierających 240 funt. szmalcu amerykańskiego. Pobudkowski tłumaczył się przez swego adwokata, iż szmalec nabył od jakiegoś żydka po 6 mk. za funt (cena rynkowa wynosiła wówczas 8 mk.), nie wiedząc, iż jest to szmalec amerykański, i że po ukazaniu się rozporządzenia 1 kwietnia, zabraniającego handlu produktami kontyngensowymi, ułokował cały transport w mieszkaniu. Świadkowie dali zeznania obciążające, gdyż zeznali, że Pobudkowski miał zamiar przewieźć szmalec do swego drugiego sklepu w Świdrze.

Urząd walki z lichwą i spekulacją, stwierdziwszy, że artykuły spożywcze, wydawane specjalnie na kartki, powinny być sprzedawane w sklepach i kooperatywach, wyznaczonych przez Min. Apropozycji, i że Pobudkowski nabył szmalec amerykański widocznie w celach spekulacji, skazał go na 1000 mk. grzywny lub dwa tygodnie aresztu. Szmalec skonfiskowano.

TELEGRAM HOŁDOWNICZY.

Do Wysokiego Rządu Najdostojniejszej Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie.

Ziemia Radziejowska, która w obecnej chwili siłą polskiego oręza stała się nierozdzielalną częścią wyteńskionej, wymodlonej u Boga i Jego wszechmocarzą do nowego życia zmartwychwstałej, najdostojniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, — ziemia, która jako odwieczne polskie dziedzictwo — krwią i potem dziejów Polski przesiąknięta, plugiem kultury polskiej wzdłuż i wszerz zorana, ziemia Radziejowska, powracając dziś do łona swojej ukochanej Macierzy — Polski, — przesyła dostojnemu Rządowi Rzeczypospolitej Polskiej serdeczne, synowskie pozdrowienie:

Całem sercem, całą duszą, całą mocą niezmiernego ukochania i nicogarńionych tęsknot witamy cudowną zorzę wolności, której promienie święty zabyły nam na bagnietach i spiżach najukochańszych, najserdeczniejszych, najdroższych, osobow-

dzicielskich szeregów armii.

Zebrał po raz pierwszy w tem podniosłem poczuciu upragnionego szczęścia i niewysłowionej radości, Tobie -- Wysoki Rządzie najdosłowniej Rzeczypospolitej Polski — w holdzie składamy nasze dusze, nasze serca, całą krew naszą, wszystkie mienie, wszystkie nasze siły i prace nasze.

Braciom naszym, walczącym w szeregach dro-

giej nam polskiej siły zbrojnej, a zarazem naszym wybacwom, walczącym pod zwycięskimi sztandarami generała Hallera, składamy najszczerzą, a głębi naszych serc płynącą podziękę i cześć za ich ofiarność, męstwo i krwawy trud.

Radziechów, dnia 21 maja 1919 r.

Następują 554 podpisy:

SEJM USTAWODAWCZY.

Posiedzenie pięćdziesiąte trzecie.

Początek posiedzenia o godz. 3 min. 30 pp.

Interpelacje wnieśli, między innymi, p. Malupa w sprawie nadużyć oddziału milicji komunalnej w Michałowicach, pos. Rudnik w sprawie niewypłacenia przez sąd okręgowy w Krakowie sumy 4400 koron, stanowiącej depozyt.

Sekretarz pos. Dębski odczytuje list P. Prezydenta Ministrów w sprawie zawieszania sądów przysięgłych w Galicji.

Do Pana Marszałka Sejmu Ustawodawczego Rzeczypospolitej Polskiej.

w miejscu.

Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 13 czerwca r. b. uchwaliła zawiesić działalność Sądów przysięgłych odnośnie do wszystkich czynów karygodnych, podlegających ich orzecznictwu, w okręgach Sądów Okręgowych w Rzeszowie i Tarnowie na czas do końca roku 1919.

Zarządzając równocześnie ogłoszenie tego rozporządzenia, mam zaszczyt zawiadomić o tem Wysoki Sejm Ustawodawczy w myśl § 1 obowiązującej w b. za- borze austriackim ustawy z dnia 23 maja 1873 dz. u. p. Nr. 120 z tem nadmienieniem, że do zarządzenia tego spowodowały Rząd następujące okoliczności:

W dniu 21 kwietnia r. b. w Strzyżowie, dnia 3 i 4 maja r. b. w Rzeszowie, zaś dnia 5 maja r. b. w Kolbuszowej i w całym prawie okręgu kolbuszowskiego Sądu powiatowego wybuchły rozruchy, połączone z rabunkami cudzego mienia, rozbiciami sklepów, a nawet ze zranieniami i śmiercią pewnej ilości osób.

Wedle zgodnej opinii spokojnej i rozważnej części ludności przyczyny powstania tych rozruchów szukać należy w zbrodniczej agitacji pewnych osobników, którzy starają się wywołać sztucznie antagonizm pewnych klas ludności przeciw innym klasom, tudzież zamęt i anarchję, aby w ten sposób dopiąć swych karygodnych celów.

Jednym z bardzo ważnych środków, prowadzących do stłumienia rozruchów, względnie zapobieżenia rozszerzeniu się tychże na dalsze powiaty, jest zawieszenie działalności Sądów przysięgłych, a to celem przyspieszonego, bezstronnego i niezawisłego wymiaru karzącej sprawiedliwości.

Po zajęciach, które miały miejsce w Strzyżowie, Rzeszowie i Kolbuszowej, zachodzą poważne obawy, czy wymiar karnej sprawiedliwości, sprawowany przez sądy przysięgłych, byłby bezstronny i niezawisły. Gdy się bowiem zważy, że umysły sędziów przysięgłych opo- nowane będą skrajnym nieraz podnieceniem i rozamiętnieniem pod wpływem wypadków, które rozgrywały się przed ich oczyma, gdy się zważy, że nieraz sam ów sędzia przysięgły mógł się dać porwać rozamiętnieniu i sam posunąć mógł się do czynu, za który odpowiada oskarżony, przez niego sądzony, należy przyjąć do wniosku, że sędzia taki w tem położeniu rzeczy powinien stać zdala od wymiaru sprawiedliwości. Nie można też zapominać, że w warunkach, jakie przyniosą ze sobą takie masowe zaburzenia i rozruchy, sumienne wypełnienie urzędu sędziego przysięgłego wymaga częstokroć odwagi cywilnej i stanowczości, której trudno znaleźć od człowieka przeciętnego, narażonego na zemstę oskarżonego, jego rodziny i popleczników, zwłaszcza w czasach, w których ochrona bezpieczeństwa publicznego wskutek ogólnego położenia rzeczy wojną spowodowanego częstokroć jest niewystarczająca.

W takich warunkach tylko rzecznictwo sędziów zawodowych daje gwarancję sprawiedliwego wyroku.

Zawieszenie działalności Sądów przysięgłych na obszarze Sądu Okręgowego w Rzeszowie i Tarnowie uznany za pożądane miejscowe władze sądowe i prokuratorские, dalej t. k. Prezes, jak i Prokurator Krakowskiego Sądu Apelacyjnego. Również Sąd Najwyższy na posiedzeniu w dniu 21 maja r. b. odbytem oświadczył się za zawieszeniem Sądów przysięgłych na obszarze wspomnianych Sądów okręgowych.

Wobec powyższego Rada Ministrów postanowiła w interesie sprawiedliwego i niezawisłego wymiaru sprawiedliwości zawiesić działalność Sądów przysięgłych na obszarze wspomnianych Sądów Okręgowych na czas aż do końca bieżącego roku, w którym to okresie ukończone zostaną wedle wszelkiego prawdopodobieństwa prawie wszystkie sprawy karne, mające związek z powyższymi zaburzeniami.

Prezydent Ministrów:

w. z. (—) Wojciechowski.

(Ks. Okoń: Rada Ministrów nie ma prawa tego robić!)

Przed przystąpieniem do porządku dziennego otrzymał głos:

Pos. Daszyński: Zgłosiłem się do głosu, ażeby postawić wniosek do punktu 7-go porządku dziennego.

Punkt 7-y, t. j. wniosek pos. Skupia, odnoszący się do wydarzeń na froncie wschodnim, jest taki, że nadaje się do komisijnego traktowania, traktowanie tego wniosku bezkomisyjne mogłoby narazić Rzeczypospolitą Polską na wielkie straty w wojnie z bolszewikami.

Minister Spraw Wewnętrznych oświadczył nam wczoraj, że protestuje przeciwko traktowaniu tej sprawy przez Izbę w stadium śledztwa i prosi o zwłokę.

Wreszcie spokój Sejmu jest wystarczającym uzasadnieniem, żeby ten punkt nie stał na porządku dziennym jako konieczny powód do zaburzeń; a wreszcie względ najbardziej formalny brak odpowiedniego druku.

Zdaje mi się, że to, co przytoczyłem, jest wystarczającym, żeby skłonić Wysoką Izbę do przyjęcia formalnego wniosku: punkt 7 usuwa się z dzisiejszego porządku dziennego.

Pos. Korfanty: Według regulaminu nie można usuwać wniosku z porządku dziennego. Każdy wniosek musi być zatwierdzony, albo przez przyjęcie, albo przez odesłanie do Komisji. Co do bezpieczeństwa Państwa zaznaczam, że wczoraj siedział na ławach ministerjalnych zastępca P. Prezydenta Ministrów i inni Ministrowie i ich rzeczą było orzec, czy bezpieczeństwo Państwa było zagrożone, czy nie. Ponieważ mimo krzyku ze strony lewej Izby P. Minister tego nie uczynił, nie widzę więc zagrożenia i jesteśmy w zupełnym porządku. Otóż stwierdzam, że wniosek nasz nie jest przesądzeniem sprawy, ale domaga się tego samego, co robi Rząd, t. j. wytoczenia śledztwa i w razie stwierdzenia winy ukarania winnych według przepisów o sądach polowych. Tego żądał zastępca Prezydenta Gabinetu, tego samego, żądają moi przyjaciele polityczni, którzy sprzeciwiają się takiemu zatwierdzeniu sprawy, jak proponuje pos. Daszyński.

Pos. Diamand: Taktyka stronnictw zupełnie zależy od nich samych i nikt nie ma prawa tej taktyki krytykować. Ale skutki tej taktyki tyczą się Państwa, tyczą się całego Sejmu. Rozumiemy: że mogą Panowie toczyć walkę z Ministrami, jak się Wam podoba i obalać Rząd, jednakowoż z temi afakami związana jest kwestja dominu sprawiedliwości. I z tego powodu nie nadaje się ta sprawa do rozprawiania się tu Ministrami.

Pan Minister oświadczył wczoraj, że śledztwo nie jest ukończono, że czeka wyniku, przyzwyczajony więc wymaga, żeby Sejm wstrzymał się od dyskusji, żeby nie wpływał na śledztwo i nie był powodem stronnego wyniku. Dlatego bez względu, czy Minister Spraw Wewnętrznych ma zostać czy nie, ale w interesie porządku politycznego i poczucia sprawiedliwości, wydaje mi się, że wniosek pos. Daszyńskiego jest uzasadniony.

Pos. Kofanyi: Zastrzegam się przeciwko oświadczeniu pos. Diamanda, jakobyśmy merytorycznie chcieli sprawę rozstrzygnąć. Wniosek nasz brzmi: żeby milicję z frontu usunąć, wytoczyć śledztwo i winnych ukarać, a żadnego wyroku nie wydajemy. Żeby jednak Panom okazać dobrą wolę, proponujemy, żeby sprawę odesłać do Komisji Wojskowej z tem, żeby w ciągu dziesięciu dni Minister Spraw Wewnętrznych, czy też Minister Wojny, bo niewiadomo o oświadczenia P. Ministra Wojciechowskiego, kto jest kompetentny — zdał sprawę z wyniku śledztwa.

Pos. Daszyński: Przecież my niczego innego nie żądaliśmy, jak odesłania wniosku do Komisji. Po oświadczeniu wczorajszym Ministra Spraw Wewnętrznych P. Marszałek zapytał pos. Skupia, czy wniosek swój podtrzymuje, czy nie, on wniosek swój podtrzymał, a Panowie żądali nadto postawić go na dzisiejszym posiedzeniu. Otóż rozumiecie więc Panowie, jak niedobrą jest rzeczą brak porozumienia w tego rodzaju sprawach, które dotyczą spraw frontu i spraw wojska. (Hasyły na lewicy)

Nie widzę, dlaczego ma być ten termin 10-ciu dni. Wobec tego, że Minister oświadczył, że sprawa jest w śledztwie, panowie macie rząd w swoich rękach; możecie go zainterpelować o tok śledztwa. Zgadzam się na wniosek P. Korfanteo, ale bez dodatku 10-ciu dni.

Pos. Korfanty: Pos. Daszyński jest zbyt doświadczonym parlamentarzystą, żeby nie rozumiał powodu (pos. Diamand: o! myślny rozumie!) i dlategośmy się domagali terminu 10 dni. Wiemy, jaka była sytuacja. 2 bataliony Milicji Ludowej popełniły zradę kraju (głosy: tak jest!).

P. Napiórkowski z tej trybuny zaczął w bardzo ostry sposób generała, który się cieszy wielkim zaufaniem, bo kraj powierzył mu dyspozycję nad życiem tysięcy obywateli, a Minister Spraw Wewnętrznych, zamiast wziąć w obronę generała Listowskiego, solidaryzował się z panami z lewicy; podniósł zarzuty pod naszym adresem. Dlatego zasługuję na to, żeby go pouczyć, jakie są obowiązki Ministerstwa polskiego wobec kraju i wojska (brawa).

Pos. Daszyński mówi, że nie należy ustanawiać terminu. Doświadczenie, któreśmy zrobili np. w sprawie strajku kolejarzy, dało nam przestrożę, że bez terminu

ić nie możemy. Dlatego obstajemy przy tym terminie 10-dniowym. Bo o co tu chodzi; sprawa musi być w 10 dniach zatwierdzona i przywódcy buntu powinni być za zdradę kraju rozstrzelani.

Na wniosek Marszałka przystąpiono zaraz do głosowania nad wnioskiem pos. Korfanteo. Wniosek ten uchwalono. Tem samem, zatwierdzono ostatni punkt porządku dziennego, którym był nagły wniosek pos. Skupia, postawiony na posiedzeniu poprzednim.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego p. Dębski odczytał następujące oświadczenie:

Z powodu zająć, jakie miały miejsce na wczorajszym posiedzeniu Sejmu z racji wniosku nagłego Z. L. N. o zachowaniu się Milicji Ludowej na froncie, Klub P. S. L. grupa „Wywolenia“, składają następujące oświadczenie:

Nie przesądzając meritum sprawy i wydania nad nią wyroku Sejmu, członkowie naszego klubu protestowali przeciwko:

1. Wykorzystaniu przygodnej większości Sejmu w tym celu, aby bez dostatecznego materiału rzeczowego i to w sprawach zająć na froncie rozpoczęć merytoryczne rozprawy nad wnioskami, a więc przeciwko praktyce, które zmierzają do uniemożliwienia prac Sejmu.

2. Pomijaniu opinii władz rządowych, względnie wojskowych, w czasie, gdy władze te nie ukończyły śledztwa w powyższej sprawie, a więc przeciwko wprowadzaniu zwyczaju, zgola nieparlamentarnego.

3. Tendencji ponownego rozpatrywania sprawy Milicji Ludowej wogóle, która to sprawa w interesie Rzeczypospolitej została jedynomyślną uchwałą w komisji administracyjnej zatwierdzona.

4. Jawnym rozprawom nad sprawami, które dotyczą naszej siły wojskowej i stosunków w armii.

Jednocześnie z tego miejsca z całą stanowczością protestujemy przeciwko wszelkim insynuacjom, narzucanym naszej grupie, chęci rozbijania Sejmu, zaprowadzania praktyk „liberum veto“, a za zająć, jakie miały miejsce na wczorajszym posiedzeniu, składamy odpowiedzialność na tych, którzy je sprawowali.

Halasliwie sceny, których świadkiem był wczoraj Sejm, były niepożądanem wprowadzaniem, ale zrozumiałem reagowaniem części Sejmu na wprowadzanie czysto demagogicznych wniosków, które nie przynoszą realnych korzyści, podniecają tylko nastroj Sejmu i kraju i tak już znacznie zaognioną sprawą reformy rolnej i niesławidnie zapewne podkopują sami Sejm.

Wreszcie żądamy rewizji dotychczasowej zasady w rozpatrywaniu wniosków nagłych na plenum Sejmu, obdarzającej zbyt często przywilejem prawą część Izby z pominięciem innych grupowań.

Marszałek: Wyjątkowo dopuściliem do odczytania tego oświadczenia, chociaż są w nim rozmaite zastrzeżki pewnej części posłów, którym nie mogę dać, niestety, sposobności do obrony. Ale jest to sprawa takiej wagi dla całego naszego kraju, że w tym wypadku zrobitem wyjątek.

(Dokończenie nastąpi).

Kronika polityczno-społeczna.

Zarząd Galicji we Lwowie, Delegat generalny Rządu dla Galicji, oraz delegaci Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Ministerstwa Aprowizacji i Ministerstwa Robót Publicznych urzędują od dnia 17 czerwca we Lwowie.

Uroczystość Bożego Ciała, Po raz pierwszy od lat dziesiątek obchodzona tradycją uroczystość Bożego Ciała w wolnej Polsce, to też wypadła ona, jeszcze dzięki pięknej pogodzie, z całym przepychem i okazałością. Już od wczesnego rana w stronę Starego Miasta i placu Zakładowego, skąd wyruszać miała procesja, maszerowały delegacje i korporacje ze sztandarami, grupki pobożnych, oraz nadeżdżały liczne samochody z przedstawicielami władz wojewódzkiej i cywilnych.

W oświetlonej zęsiście świątyni w presbiterjum zajęli miejsce Naczelnik Państwa, wszyscy Ministrowie z Ministrem Wojciechowskim, jako zastępca Premiera na czele, Marszałek Sejmu Trampczyński, komenda miasta i generalicja, prezydent miasta z prezydentem Drzewieckim, ambasadorowie i przedstawiciele zagranicy, posłowie, Rada Miejska, z prezesem Balańskim; środek świątyni wypełniały cechy i delegacje ze sztandarami.

Uroczystą mszę św. celebrował ks. arcybiskup Karkowski. Po nabożeństwie wyruszyła z katedry, wśród dźwięku sygnatury procesja, do czterech oltarzy. Procesję rozpoczęły oddziały wojskowe, dalej w otoczeniu wyższych wojskowych i misji zagranicznej kroczył Naczelnik Państwa, Pilsudski, Ministrowie, władze sejmowe i municypalne, Czerwony Krzyż, korporacje i stowarzyszenia i wreszcie, pod złocistym baldachimem, ks. arcybiskup w otoczeniu alumnów i duchowieństwa, wreszcie ogromne zastępy wiernych.

Pierwsza ewangelję odczytano w kościele św. Anny, druga w kościele „Res sacra miser“, trzecia w kościele św. Józefa, a czwartą przed oltarzem, u stóp figury Matki Boskiej. Uroczystość miała charakter podniosły, wzięły w niej udział kilkudziesięciotysięczne tłumy.

Po południu odbyły się po niesporach procesje z kościołów: św. Aleksandra, W.W. Świętych, św. Stanisława i św. Antoniego.

Popisy lotnicze. W niedzielę nadchodzącą, dnia 22 b. m., odbędzie się na polu Mokotowskim popis lotników. Pierwszy samolot rzuci na pole konfetti i programy, następnie odbędzie się cztery wloty, podczas których nasi młodzi lotnicy wykonają ciekawe popisy lotnicze. Przyglądać będą dwie orkiestry wojskowe, a w bułach widzących będą mogli pokrzepić się. Atrakcje niewątpliwie stanowić będą to, że każdy bilet wejścia będzie jednocześnie biletem na loterję klejnotów Lwów i Wilno. A że dołoch z popisów pójdzie na rzecz Polskiego Białego Krzyża, oraz na lotników-inwalidów, ofiary wypadków, niewątpliwie cała Warszawa poprze cele, dla których dzielni lotnicy polscy się poświęcają i tłumnie zalegnie pole Mokotowskie.

